

HRVATSKI POMORSKI MUZEJ SPLIT

IZVJEŠĆE O RADU U 2015. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Zbirka pisane dokumentarne građe – 8 predmeta.

1.3. Darovanje

Zbirka brodske opreme i sredstava – 2 predmeta,

Zbirka ribarstva – 3 predmeta,

Zbirka odora, nošnji i opreme – 13 predmeta,

Zbirka pisane dokumentarne građe – 47 predmeta,

Zbirka podmorskih nalaza – 1 predmet,

Zbirka slikovne dokumentarne građe – 4 predmeta,

Zbirka brodskih strojeva i brodogradnje – 4 predmeta.

1.7. Ostalo

Zbirka podmorskih nalaza - 13 predmeta (Temeljem zapisnika o predaji predmeta od strane MUP-a RH za Zbirku podmorskih nalaza).

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

GAJETA „PERINA“

- Na najstarijoj gajeti na Jadranu (inv. broj: HPMS-775:SLT-103-ZP) izvršeni su radovi ojačanja oštećenih rebara i rebrenica. Ojačanja su izvršena punjenjem hrastovinom i epoksidnom smolom.

DJB 103 – „CETINA“

- Brod DJB103 „Cetina“ (inv.broj: HPMS-775:SLT-1749-ZP) zbog bočnog oštećenja i potrebe sanacije te redovnog premazivanja trupa izvađen je na suho u prosincu 2015. godine. Radovi su u tijeku.

U cilju preventivne zaštite muzejskih predmeta izrađenih od tekstila, krenulo se u izradu vitrina za zastave, a sredstvima Ministarstva kulture RH. Riječ je o zastavama Austrougarske ratne mornarice (inv. broj: HPMS – 775:SLT–422–ZZ) i Austrougarske trgovačke mornarice (inv. broj: HPMS – 775:SLT –108 – ZZ).

Kabina plovne dizalice „Veli Jože“ (inv. broj: HPMS – 775:SLT –2118 – ZB) premještena je zbog sigurnosti sa ranije lokacije uz more u Kaštel Sućurcu na prostor Kemokompleksa.

Muzej je sredstvima Ministarstva kulture RH nabavio veću količinu beskiselinskih kutija i folija za čuvanje slikovne i papirnatih dokumentarne građe.

2.3. Restauracija

Za restauraciju ulja na platnu, (inv. broj: HPMS – 775:SLT –130–ZL) *Austrijska nava*, umjetničke slike iz 1858. godine, angažirana je vanjska suradnica, restauratorica Lana Kekez. Radovi su dovršeni u siječnju 2015. godine.

Za restauraciju broskog stroja, (inv. broj: HPMS – 775:SLT –2444–ZBS) „Ganz Danubius“, angažiran je vanjski suradnik restaurator Miroslav Klarić. Radovi su još u tijeku.

2.4. Ostalo

Hrvatski pomorski muzej Split je kao skrbnik prijavio program preventivne zaštite povijesnog broda „Istranka“ na natječaj za javne potrebe u kulturi Republike Hrvatske. Povijesni brod „Istranka“ izgrađen je 1896. godine u Trstu pod imenom „Ospero“. Nekoliko godina kasnije (1899. godine) brod mijenja ime u „Dalmat“ te postaje brodom namjesnika za Dalmaciju, a od tada do danas, po ulogama koje je odigrao u većem broju povijesnih

dogaćanja i u svojoj dugogodišnjoj službi te po svom izvornom materijalnom zapisu, brod je postao značajan spomenik kulturne baštine. Od 2002. godine brod ima status zaštićenog kulturnog dobra određen rješenjima Ministarstva kulture RH o privremenoj zaštiti. Rješenja o privremenoj zaštiti su obnavljana do 2011. godine kada „Istranka“ rješenjem Ministarstva kulture dobiva status trajno zaštićenog kulturnog dobra. U akciji spašavanja koju je Muzej poduzeo „Istranka“ je podignuta s morskog dna 2014. godine.

Muzej je od tada obavljao poslove čuvanja, nadzora i saniranja manjih oštećenja. Ministarstvo je odobrilo Muzeju sredstva za preventivnu zaštitu no presudom Upravnog suda u Splitu „Istranka“ je u svibnju 2015. godine izgubila status kulturnog dobra. Time je prestalo i skrbništvo, a i mogućnost realizacije planirane preventivne zaštite. Djelatnici Muzeja su do kraja 2015. godine nastavili s redovitim obilascima i ispumpavanjem oborinskih voda unatoč tome što ustanova više nije skrbnik broda.

Hrvatski pomorski muzej Split započeo je pregovore s tvrtkom „Brodosplit“ oko očuvanja broskog parnog stroja (jednog od prvih izgrađenih u splitskom brodogradilištu). Dogovori idu u smjeru restauratrskih radova i smještanja stroja u dvorište Muzeja.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Inventarna knjiga muzejskih predmeta Hrvatskog pomorskog muzeja Split osnovni je dokument o fundusu Muzeja. Uz inventarnu oznaku u nju se upisuju primarni podaci o muzejskom predmetu, od opisa istog, datacije, autora odnosno proizvođača predmeta do dimenzija i stanja te mjesta porijekla i upotrebe. Načinjena je na način tekućeg rednog broja uz kodnu oznaku Muzeja i pripadajuće zbirke. Tijekom izvještajnog razdoblja ukupno su upisana i primarno obrađena 84 muzejska predmeta. Isto toliko ih je dobilo i aplikativnu oznaku s prepoznatljivom numeracijom inventarnog broja i pripadajuće zbirke.

Hrvatski pomorski muzej Split ima sveukupno inventarizirano 2669 muzejskih predmeta.

U računalnu bazu podataka M++ se upisuju primarni podaci o muzejskom predmetu koji se nalaze u Inventarnoj knjizi muzejskih predmeta HPMS-a.

U izvještajnom razdoblju pripremana je dokumentacija za 7 muzejskih predmeta iz *Zbirke plovila*, a u svrhu zaštite Zbirke kao kulturnog dobra. Zbirka je zaštićena rješenjem

Ministarstva kulture Republike Hrvatske od 2. rujna 2015. godine te upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod rednim brojem 5531.

U svrhu zaštite zbirke kao kulturnog dobra pripremljena je dokumentacija za *Zbirku odličja, medalja i plaketa* te *Zbirku zastava i signalnih zastava*. Navedene Zbirke za zaštitu će biti prijavljene u 2016. godini.

3.3. Fototeka

Za potrebe utvrđivanja svojstva kulturnog dobra *Zbirke odličja, medalja i plaketa* fotografirano je 400 muzejskih predmeta.

Za potrebe utvrđivanja svojstva kulturnog dobra *Zbirke plovila* fotografirano je 7 muzejskih predmeta.

Za potrebe utvrđivanja svojstva kulturnog dobra *Zbirke brodskih strojeva i brodogradnje* fotografirano je 30 muzejskih predmeta.

3.6. Hemeroteka

Riječ je o uobičajenoj godišnjoj obradi novinskog tiska, uglavnom dnevnih listova, a po potrebi i ostalih publikacija te elektroničkih medija.

Hemerotečna dokumentacija služi za pohranu svih publiciranih napisa o HPMS-u, od programskih aktivnosti, izložbi, te uopće informacija o djelatnosti Muzeja. Uz pohranu zapisa posebno se vodi i Inventarna knjiga istog.

Tijekom 2015. godine obrađeno je ukupno 32 napisa o Hrvatskom pomorskom muzeju Split. Javnost se obavještavalo o svim aktivnostima Muzeja. Ponajviše su to napisi o Noći muzeja, izložbama *Žalobni konvoj* i *Odvažni momci - svjerom da će barut ostati suh*, donaciji Colledan, povijesnom brodu „Istranka“, problemima u Tvrđavi Gripe te o natječaju za ravnatelja Muzeja.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

U 2015. godini knjižni je fond uvećan za 162 nova naslova i to s osnove kako slijedi:

- Nabava s osnove programa i redovne djelatnosti: 28 naslova
- Donacija HPMS-u: 67 naslova
- Razmjena: 21 naslov
- Periodika s osnove nabavke, razmjene i donacije: 45 naslova
- Vlastita izdanja: 1 naslov

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Muzej ne posjeduje računalni program za obradu knjižnog fonda. Stoga se sve jedinice evidentiraju u računalnoj bazi podataka internog karaktera.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Knjižnica nije otvorenog tipa, ali uz nadzor djelatnika dostupna je svima kojima je potrebna stručna pomoć iz povijesti pomorstva.

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

Muzej ima privremeno rješenje stalnog postava.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Primarno je obrađeno, inventarizirano i aplicirano 84 muzejska predmeta. Izrađeni su kartoni za sve navedene predmete prema dostupnoj literaturi.

Po zbirkama:

- *Zbirka likovnih radova*: 4 predmeta
- *Zbirka slikovne dokumentarne građe*: 62 predmeta
- *Zbirka brodskih strojeva i brodogradnje*: 4 predmeta
- *Zbirka podmorskih nalaza*: 14 predmeta

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

Analiza fotografija Austrougarskog hidrotrakoplovstva iz *Zbirke slikovne dokumentarne građe*, a za potrebe za potrebe stručnog rada za zvanje kustos.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Posudba 2 predmeta iz *Zbirke likovnih radova* – “Galeriji Brešan” za izložbu *Trinaest pegulanih – zaboravljeni splitski slikari*.

Posudba 6 predmeta iz *Zbirke odora, nošnji i opreme* i 3 predmeta iz *Zbirke odličja, medalja i plaketa*, Državnom arhivu u Splitu za izložbu *Stari Grad u Prvom svjetskom ratu*.

Korištenje parobroda „Bakar“ iz *Zbirke plovila* za potrebe održavanja Split spot festivala.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Kustos Ljubomir Radić i kustosica - pripravnica Petra Blažević sudjelovali su, bez izlaganja, na 8. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem, održanom u Splitu od 25. do 27. ožujka 2015. godine.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Despotušić, Branka; Blažević, Petra; Gamulin Veronika. // *Ribolovka – vježbenica za ribare malene*//, Split, 2015.

Blažević, Petra. // *Ludi za Helsinkijem – izložba o tome kako se stvara(o) i voli(o) jedan grad*// *Informatica museologica* 44 (1-4) 2013, Zagreb, 2015.

6.8. Stručno usavršavanje

Leo Garbin položio je u lipnju 2015. godine stručni ispit za zvanje muzejski tehničar pri Muzejskom dokumentacijskom centru u Zagrebu.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Djelatnici Muzeja su tijekom godine redovito bili na raspolaganju u pružanju stručne pomoći svim zainteresiranim osobama, novinarima, studentima, istraživačima, znanstvenicima, djelatnicima drugih ustanova, te drugim zainteresiranim građanima iz zemlje i inozemstva.

Ostvarena je suradnja sa studentima koji su u izradi diplomskih i ostalih radova odabrali pomorsku tematiku.

Obavljajući poslove, djelatnici često ostvaruju različite vrste suradnje s djelatnicima drugih ustanova.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Kustosica Branka Despotušić članica je uredništva časopisa *Kulturna baština*.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Muzejska savjetnica mr. sc. Gordana Tudor članica je Hrvatskog muzejskog društva, Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva i Društva prijatelja kulturne baštine Split.

Kustosica Branka Despotušić članica je predsjedništva Društva prijatelja kulturne baštine Split i Hrvatskog muzejskog društva.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Redovito se ažurira web-stranica Muzeja.

U svrhu kvalitetnijeg informiranja javnosti o djelatnosti Muzeja pokrenuta Facebook stranica dala je odlične rezultate u komunikaciji s građanima gdje ih se redovito izvještava o događanjima u Muzeju.

7. ZNANSTVENI RAD

7.3. Znanstveno usavršavanje

Mr. sc. Stjepan Lozo, viši kustos i v.d. ravnatelj Muzeja, priprema doktorsku disertaciju pod nazivom *Obrana hrvatskog Jadrana u hrvatskom ratu za neovisnost 1991.* na poslijediplomskom doktorskom studiju „Jadran – poveznica među kontinentima“ na Sveučilištu u Zadru.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **Lloydovi slikopisi**

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 5. svibnja 2015. – 31. siječnja 2016.

Autor stručne koncepcije: Đivo Bašić

Autori likovnog postava: Ivona Michl, Ljubomir Radić

Opseg (broj eksponata): 49 predmeta (29 fotografija u led displejima, 4 panoa, 2 putnička kovčega, 1 kovčeg za šešire, 10 predmeta pisane dokumentarne građe, 1 predmet slikovne dokumentarne građe, 2 predmeta brodske opreme).

Web adresa: www.hpms.hr

Vrsta: povijesna, tuzemna, informativna, pokretna

Tema: Dana 05. svibnja 2015. godine u Hrvatskom pomorskom muzeju Split, povodom blagdana Svetog Dujma otvorena je gostujuća izložba Pomorskog muzeja Dubrovnik. Izložba je prezentirala kružna putovanja Lloydovih parobroda iz 1930-ih, sačuvana na negativima na staklu u zbirci Pomorskog muzeja u Dubrovniku. Njihovi sadržaji predloženi putem led displeja pružaju zanimljive slike o luksuzu i eleganciji na onodobnim brodovima za kružna putovanja, ali i predstavljaju izuzetna svjedočanstva o Sredozemlju 1930-ih.

Korisnici: izložba je namijenjena širokoj publici.

Naziv izložbe: **Zavjetni darovi pomoraca – makete brodova**

Mjesto održavanja i prostor: Crkva Svetog Ivana, Stari Grad, otok Hvar

Vrijeme trajanja: 3. srpnja 2015. – 31. srpnja 2015.

Autor stručne koncepcije: Ljubomir Radić

Autori likovnog postava: Ljubomir Radić, Veronika Gamulin

Opseg (broj eksponata): 27 fotografija na kapafixu raznih formata

Web adresa: www.hpms.hr

Vrsta: povijesna, tuzemna, informativna, pokretna

Tema: Dana 3. srpnja 2015. u sklopu obilježavanja Dana Svete Reparate u Starom Gradu na otoku Hvaru postavljena je izložba fotografija zavjetnih maketa brodova koji se čuvaju u crkvama na hrvatskoj obali Jadrana. Naglasak je stavljen na najvrijednije primjerke kao i sve sačuvane na otoku Hvaru.

Korisnici: izložba je namijenjena širokoj publici.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Despotušić, Branka; Blažević, Petra; Gamulin Veronika. // *Ribolovka – vježbenica za ribare malene*//, Split, 2015.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Hrvatski pomorski muzej Split organizira stručna vodstva za pojedince i grupe na hrvatskom i engleskom jeziku. Cijena stručnog vodstva na hrvatskom jeziku iznosi 50 kuna dok je cijena stručnog vodstva na engleskom jeziku 100 kuna. Za pojedine grupe uz prethodnu suglasnost ravnatelja organiziraju se besplatna vodstva.

11.3. Radionice i igraonice

U suradnji sa Sekcijom za muzejsku pedagogiju pri Hrvatskom muzejskom društvu Muzej je sudjelovao u edukativnoj akciji imena *Održivost* koja je trajala od 18. travnja do 18. svibnja 2015. godine. U Muzeju se akcija odvijala pod nazivom *Hrvatsko Podmorje Moramo Spasiti*. Za ovu prigodu djeca su darivana ribljim proizvodima koji su donirale hrvatske tvrtke koje se bave proizvodnjom ribljih konzervi.

HPMS se kao i u protekloj godini uključio u akciju koju provode splitski muzeji za vrijeme zimskih školskih praznika u siječnju i prosincu, a pod nazivom *Juhuuu, praznici su idemo u*

muzeje. Uz besplatan ulaz za djecu, organizirane su i radionice. U sklopu radionica *Trajektom na otoke* u siječnju 2015. godine i *Ribolovka* u prosincu 2015. godine djeca su upoznavala povijest trajektnog prometa na Jadranu i učila o održivom ribarenju uz degustaciju ribljih proizvoda.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Tijekom 2015. godine javnost se obavještavalo o svim aktivnostima Muzeja. Ponajprije su to napisi o Noći muzeja, donaciji Colledan, povijesnom brodu „Istranka“, o natječaju za ravnatelja Muzeja. Od nastupa u elektroničkim medijima valja istaknuti izvještavanje o edukativnim akcijama.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Djelatnici Muzeja su tijekom godine imali više nastupa u elektronskim medijima – radiju i televiziji (HRT, NOVA TV, RTL, MrežaTV, TV Jadran, Radio Brač, Radio Split, Radio Dalmacija), bilo u obliku aktivnog sudjelovanja u emisijama, pružanju potrebne pomoći, informiranja o aktivnostima Muzeja, bilo intervjua.

12.3. Predavanja

Kustos Ljubomir Radić, na Danima Svete Reparate u Starom Gradu na otoku Hvaru održao je predavanje *Zavjetni darovi pomoraca – makete brodova*.

12.4. Promocije i prezentacije

Muzejska savjetnica mr. sc. Gordana Tudor, na manifestaciji „Morski utorak“ u Gradskoj knjižnici Zadar, bila je promotor knjige „Parobrodi Jadrana na razglednicama“, autora Mitje Lamuta.

12.7. Ostalo

HPMS je posljednjeg petka u siječnju 2015. godine tradicionalno sudjelovao u Noći muzeja. Program Hrvatskog pomorskog muzeja Split u Noći muzeja bio je iznimno dobro prihvaćen od strane građana.

HPMS je 18. svibnja 2015. godine obilježio Međunarodni dan muzeja otvorivši vrata posjetiteljima za besplatni posjet tijekom cijelog dana.

Muzej je sudjelovao na Sajmu muzeja koji se održao 27. ožujka na rivi u Splitu. Muzejski štand je bio jako dobro posjećen.

Muzej je sudjelovao a obilježavanju prvog podizanja hrvatske zastave na ratnom brodu u Domovinskom ratu koje se odvijalo u Omišu. Tom prigodom muzejski brod „DJB 103 Cetina“ bio je privezan na nekoliko dana uz most u Omišu.

Muzej je sudjelovao kao donator 12. međunarodne konferencije studenata konzerviranja i restauriranja umjetnina koja se održavala u Split od 23. do 25. travnja 2015. godine. Sudionicima konferencije omogućen je besplatan posjet Muzeju, a muzejske publikacije su darovane za potrebe dodjele nagrada sudionicima konferencije.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Nastavljene su aktivnosti na afirmaciji Muzeja i privlačenju posjetitelja. Tijekom godine dostavljeni su promidžbeni materijali u škole i vrtiće u Splitsko – dalmatinskoj županiji. Brošure s informacijama o Muzeju su distribuirane u hotele i hostele kao i u trajektnoj luci. Održavana je i uobičajena suradnja s Turističkom zajednicom Grada Splita.

Za kvalitetnije informiranje o Muzeju, kao nadopuna uz web stranicu, koristi se i Facebook stranica Muzeja gdje se redovito izvještava o događanjima u Muzeju.

Tekstovi o muzeju objavljeni su u vodičima *Hello, In Your Pocket*, kao i materijalima Turističke zajednice Split.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

VRSTE ULAZNICA (TIP POSJETITELJA) / upisati cijenu ulaznice	BROJ POSJETITELJA PO PROGRAMIMA			EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DR.	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	OSTALI PROGRAMI (NAVESTI KOJI)	UKUPNO
	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE								
ODRASLI	1.449		1.449								
UČENICI, STUDENTI	724		724								
UMIROVLJENICI, OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA			724								
GRUPNI POSJETI (ODRASLI) - broj osoba			0								
GRUPNI POSJETI (DJECA, UČENICI, STUDENTI) - broj osoba	1.559		1.559								
GRUPNI POSJETI (UMIROVLJENICI) - broj osoba			0								
OBITELJSKA ULAZNICA - broj osoba			0								
BESPLATAN ULAZ	300	40	340	73		3.250	62				3.385
OSTALO											
UKUPNO:	4.032	40	4.072	73	0	3.250	62	0	0	0	7.457
SVEUKUPAN BROJ POSJETITELJA:											

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 8 %
- lokalna samouprava: 86 %
- vlastiti prihod: 6 %
- sponzorstvo: 0 %
- donacije: .0 %

15.2. Investicije

96.198,45 kn